

ÖZEL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVI YAPILMASINA İLİŞKİN 2. KEZ KANUN TEKLİFİ VERİLDİ

14 Haziran 2013 tarihli “Bazı Kanun Hükmünde Kararname ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Kanun Teklifi” ile 2. kez özel YMM sınavı yapılması teklif edildi. Söz konusu madde aşağıdaki gibidir:

“Madde 29 - 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Geçici Madde 15 - 26/7/2008 tarihi itibarıyla kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını bu tarih itibarıyla veya bu tarihten sonra açılmış sınavlarda başarılı olarak vermiş olanlardan, 9’uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen 10 yıllık süreyi tamamlamamış bulunanlar, Birlik tarafından yapılacak özel yeminli mali müşavirlik sınavında başarılı olmaları kaydıyla, yeminli mali müşavir unvanını almaya hak kazanırlar. Ancak, buların yeminli mali müşavir ruhsatını alabilmeleri için 9’uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki süreyi tamamlamaları şarttır. Söz konusu özel yeminli mali müşavirlik sınavını yapacak komisyon üyelerinin belirlenmesi, komisyonun çalışma usulleri, sınav konuları, sınavın yapılacağı yer ve zaman ile sınava ilişkin diğer usul ve esaslar Mali Bakanlığınca belirlenir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Kanunun geçici 9’uncu maddesi uyarınca Maliye Bakanlığı tarafından yapılan özel yeminli mali müşavirlik sınavında başarılı olanların hakları mahfuzdur.”

TÜRMOB

gündemde öne çıkanlar

TÜRMOB Adına Sahibi ve
Genel Yayın Yönetmeni
Nail SANLI
Yayın Kurulu

Nail SANLI
Ülkü SÖNMEZ
Yücel AKDEMİR
Burhan GEZGİN

Sorumlu Müdür
Aysel ŞİMŞEK

Editör
Ebru AYDIN
Editör/Fotomuhabiri
Gürsel GÖKÇE

Dizgi -Düzenleme
Tuncay TEKYILDIZ

Yönetim Yeri
Gençlik cd No:107
Anıttepe /Ankara
Tel:0312 -232 50 60
Faks:0312 232 04 71

İçindekiler

ÖZEL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVI YAPILMASINA İLİŞKİN 2. KEZ KANUN TEKLİFİ VERİLDİ.....	1-3
KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU'NUN ÜYE SAYISININ 9'DAN 7'YE DÜŞÜRÜLMESİ TEKLİF EDİLDİ.....	3
TÜRMOB'UN TALEPLERİ ÜZERİNE ANONİM VE LİMİDET ŞİRKETLERİN ESAS VE SÖZLEŞMELERİNİN TTK'YA UYGUN HALE GETİRİLMESİ SÜRESİ 1 YIL UZATILDI.....	4-5
KATMA DEĞER VERGİSİNE SON ŞEKLİ ÇALIŞTAYDA VERİLDİ.....	5
YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN KULLANMA MECBURİYETİNİN BAŞLAMA TARİHİ 1 EKİM 2013 OLARAK DEĞİŞTİRİLDİ.....	6
TÜRMOB MUHASEBE TARİHİNE DAİMA ÖNEM VERMİŞTİR.....	7-8
İŞSİZLİK ORANI YÜZDE 10.1'E, İŞSİZ SAYISI 2.8 MİLYON KİŞİYE YÜKSELDİ.....	8
KISA VADELİ DIŞ BORÇ STOKU YÜZDE 122.2 MİLYAR DOLARA YÜKSELDİ.....	9
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ MAYIS'TA 4.6 MİLYAR TL, OCAK-MAYIS DÖNEMİNDE 4.3 MİLYAR TL FAZLA VERDİ.....	10-11

1. sayfadan devam..

SINAVIN YAPILMASI SAKINCALAR YARATACAKTI

Kanun Teklifinin TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesine 18 Haziran 2013 tarihinde saat 15.00'da başlanmış ve bir Alt Komisyon kurularak görüşmeler devam etmiştir. Genel Başkanımız Nail Sanlı katıldığı Komisyon görüşmelerinde söz alarak, özel yeminli mali müşavirlik sınavının daha önce 2008 yılında 3568 Sayılı Meslek Yasamızda değişiklik yapan 5786 Sayılı Yasanın 20. Maddesi ile düzenlendiğini, ancak Anayasa Mahkemesi'nin söz konusu sınavı düzenleyen maddeyi iptal ettiğini anımsatmıştır. Sanlı, özel yeminli mali müşavirlik sınavı yapılmasının yaratacağı sakıncalar ve neden olacağı sorunlara ilişkin Komisyona bilgi vermiştir.

Ayrıca, daha 1 ay önce görüşülen bir başka Torba Kanunu teklifinde aynı maddenin yani özel yeminli mali müşavirlik sınavı yapılması teklifinin görüşüldüğünü anımsatan Sanlı, yaptıkları itirazlar üzerine söz konusu maddenin kanun teklifinden çıkartıldığını hatırlatarak, özel sınava ilişkin bu düzenlemenin tekrar tekrar gündeme getirilmesinin hem anlaşılmadığını hem de TBMM'yi ve milletvekillerini gereksiz meşgul ettiğini ifade etmiştir.

Genel Başkanın verdiği bilgiler sonucu özel yeminli mali müşavirlik sınavı yapılmasını öngören madde bu Kanundan da geri çekilmiştir.

KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU'NUN ÜYE SAYISININ 9'DAN 7'YE DÜŞÜRÜLMESİ TEKLİF EDİLDİ

Aynı Kanunda 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılması teklif edilmiş olup teklifte, "Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun bağlı olduğu Bakanlıklar ile Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği"nden oluşan 9 kişilik Kurulun üye sayısının Bakanlar Kurulu'nca atanacak 7 üyeye düşürülmesi öngörülmüştür.

18 Haziran 2013'te Alt Komisyon toplantısında Genel Başkanımız Nail Sanlı, denetlenen ve

denetlenecek kesimlerin temsilcilerinin olmadığı bir yapılanma içeren bu teklifin Birliğimiz için kabul edilemez olduğunu, hiç bir ülkede böyle bir yapılanma olmadığını belirtmiştir.

Dünya örnekleri hakkında Komisyona bilgi veren Sanlı, AB 8. Direktifinde KGK'nun üyelerinin en az 3'te 1'inin meslek mensubu yani SMMM veya YMM olması zorunluluğu bulunduğunu belirtmiştir.

Genel Başkanımızın açıklamaları sonrası, Kanun Teklifinin bu maddesi "Kurul, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından önerilecek ikişer aday arasından birer kişi olmak üzere, Bakanlar Kurulu tarafından atanan 7 üyeden oluşur" şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Kanun teklifinin 27 Haziran 2013'te yapılan Plan ve Bütçe Komisyonu toplantısına katılan Genel Başkan Nail Sanlı, bu toplantıda da Alt Komisyon üyesi milletvekillerine verdiği bilgileri tekrarlamış ve Kanun Teklifinin bu maddesinin geri çekilmesi sağlanmıştır. Böylelikle Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun 9 üyeli yapısı aynen korunmuştur.

Kanun Teklifinin 7 Temmuz 2013 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmesi sonucunda Plan ve bütçe Komisyonun'ca kabul edilen, mesleğimizi ilgilendiren bu düzenlemeler aynen kabul edilmiştir.

Kanun teklifindeki bir başka düzenleme ise Maliye Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin,

"Vergi incelemesine yetkili olanlar, görevlerinden ayrıldıktan sonra 3 yıl süreyle, görevden ayrılış tarihi itibarıyla son üç yıl içinde nezdinde inceleme yaptıkları mükellefler veya bu mükelleflerin veya ortaklarının idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu kurumlarda herhangi bir görev veya işi alamazlar, 1/6/1989 tarih ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu kapsamında sözleşme düzenleyemezler. Bu yasağa uymayanlar hakkında 2/10/1981 tarihli ve 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanun hükümleri uygulanır."

düzenlenmesi olmuştur.

TÜRMOB'UN TALEPLERİ ÜZERİNE ANONİM VE LİMİDET ŞİRKETLERİN ESAS VE SÖZLEŞMELERİNİN TTK'YA UYGUN HALE GETİRİLMESİ SÜRESİ 1 YIL UZATILDI

TÜRMOB'un talepleri üzerine "Anonim Şirketlerin Esas Sözleşmeleri Ve Limited Şirketlerin Şirket Sözleşmelerinin Türk Ticaret Kanunu'na uyumlu hale getirmeleri için öngörülen süre 1 Temmuz 2013 tarihinden, 1 Temmuz 2014 tarihine kadar uzatıldı.

Hatırlanacağı üzere TÜRMOB Genel Başkanı Ymm. Nail Sanlı, yeni göreve gelen Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdür V. Dursun Coşkun Çelebi'yi ziyaret etmiş ve anonim şirketlerin esas sözleşmelerini, limited şirketlerin de şirket sözleşmelerini 1 Temmuz 2013 tarihine kadar 6102 sayılı TTK'ya uygun hale getirilmesi süresinin ileri bir tarihe alınması konusunda taleplerde bulunmuştu.

Konuyla ilgili olarak TÜRMOB tarafından Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'ne 14 Haziran 2013 tarihinde gönderilen yazı şöyleydi:

"Bilindiği üzere, 6103 sayılı Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun (6103 sayılı Uygulama Kanunu) 22. maddesi gereğince anonim şirketlerin esas sözleşmelerini, limited şirketlerin de şirket sözleşmelerini 01 Temmuz 2013 tarihine kadar 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa uygun hale getirmeleri gerekmektedir.

Söz konusu maddede düzenlenen hususlar incelendiğinde;

* Anonim ve limited şirketlere esas sözleşmeleriyle şirket sözleşmelerini TTK ile uyumlu hale getirmeleri için 01 Temmuz 2013 tarihine kadar süre tanıyan bir zorunluluk hükmünün yer aldığı;

* Gerekli değişikliklerin bu süre içinde yapılmaması halinde, esas sözleşmedeki ve şirket sözleşmesindeki düzenleme yerine yeni TTK'nın ilgili hükümlerinin uygulanacağını hükme bağlandığı;

* Bu süre içinde yapılması gereken sözleşme değişiklikleri için toplanacak genel kurullarda toplantı nisabının aranmayacağı, kararların da toplantıda mevcut oyların çoğunluğu ile alınacağını (m.20/2'ye yapılan atıfla) hükme bağlandığı ve ayrıca,

* Bu maddede öngörülen süreyi bir yıla kadar uzatabilmek için Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'mıza yetki verilmiş olduğu

* Herhangi bir yaptırım öngörülmemiş olsa da yeni TTK'nın anonim ve limited şirketler için oldukça önemli değişiklikler içeren hükümleri getirmiş olması karşısında her iki şirket türünde de pay sahipleri ve ortakların genel kurullar vasıtasıyla iradelerini anonim ve limited şirketlerin esas sözleşmeleriyle şirket sözleşmelerine yansıtmaları önem arz etmektedir.

* Aksi takdirde 01 Temmuz 2013 tarihinden sonra şirketlerin sözleşmelerindeki TTK'ya aykırı hükümler uygulanamayacak, yeni TTK'nın hükümlerinin uygulanabilmesi açısından da anonim şirket esas sözleşmeleriyle limited şirket sözleşmelerine yansımış bir irade de henüz bulunmadığından sıkıntılar ortaya çıkabilecektir.

* Anonim ve limited şirketler açısından örneğin, TTK'da düzenlendiğine göre, esas sözleşmesini değiştirmemiş bir anonim şirketin tek kişilik yönetim kurulu uygulamasına geçip geçemeyeceği, tüzel kişileri yönetim kurulu üyesi olarak seçip seçemeyeceği; rüçhan haklarının kullanılma ve sınırlandırılma esasları; limited şirketlerde müdür seçiminde özellikle dışarıdan atamalarda en az bir ortağın da müdür olması gereği karşısında şirketin müdür seçimindeki ve genel kurul nisapları hakkındaki iradesinin ne olduğunun belirsizliği, (ve benzeri yeni düzenlemeler karşısında ortaya çıkabilecek belirsizlikler), TTK ile ortaya çıkan değişikliklere

uyumda 01 Temmuz 2013 tarihine kadar şirketlerin sözleşmelerinde değişiklik yapılmamış olması karşısında yaptırım düzenlenmediği için bir sorun doğuracak olmasa da anonim ve limited şirketlerin sözleşmelerinde düzenlemeler olmayacağı için şirketlerin yeni TTK hükümlerinin uygulanması bakımından nasıl bir iradeye sahip olduklarının belirlenmesinde sorun yaratabilecek niteliktedir.

* Bu durumun önüne geçilebilmesi için şirketlerin sözleşmelerini değiştirmelerinde önemli bir yarar bulunmaktadır. Bu yönde muhtemel sorunların ortaya çıkmasının önüne geçebilmek için Ticaret Sicili uygulamaları değerlendirildiğinde, Bakanlığınızın şirketlerden bir an önce sözleşmelerini yeni TTK'ya göre güncellemelerini istediği anlaşılmaktadır.

* Uygulamada yeni TTK hükümlerine uyum açısından meslek mensuplarının hizmet vermekte oldukları şirketlerde Ticaret Sicilleriyle olan ilişkilerde iş yoğunluğu, MERSİS uygulamalarını öğrenme süreçlerinin yaratabildiği aksaklık ve gecikmelerin yanı sıra 01 Temmuz 2013 tarihine kadar olan sürenin de kısalmış olması karşısında bu sürenin uzatılması yönünde talepleri olduğu da gözlenmektedir.

* Konuya ilişkin alt düzenlemeler çıkarılmış olmakla birlikte uygulama tebliğinin henüz çıkmamış olmasının yanı sıra, 2013 yılında uygulanması öngörülmüş bulunan denetim hükümleri de dahil olmak üzere halen belirsizliğini koruyan hususlarda Bakanlığınızca yayımlanmış olan tip sözleşme örneklerinde de değişiklikler yapılması kuvvetle muhtemel görünmektedir. Şirketler ve onlara müşaverede bulunan meslek mensuplarımız açısından, sözleşmeleri değiştirebilmek için maliyet arttırıcı şekilde birkaç genel kurul yapılması ihtimali yerine tüm sözleşme değişikliklerinin tek genel kurulda karara bağlandığı bir takvimlendirme işlerin sağlıklı yürümesi açısından genelde daha uygun olacaktır.

* Uygulamada birliği sağlamak ve bir belirsizlik olduğu intibayı yaratmamak açısından anonim ve limited şirketlerin esas sözleşmeleriyle şirket sözleşmelerini TTK'ya uyumlu hale getirmeleri hususunda Kanunun öngördüğü 01 Temmuz 2013 tarihinin yine maddede Bakanlığınıza verilmiş olan süre uzatım yetkisi çerçevesinde TTK'nın sağlıklı uygulanması için benimsemiş olduğunuz politikalara uygun olarak ileri bir tarihe alınması hususunu takdirlerinize sunarız.”

TÜRMOB'UN TALEBİNDEN 15 GÜN SONRA TEBLİĞ YAYIMLANDI

TÜRMOB'un 14 Haziran'da başladığı girişimler sonucu Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 29 Haziran 2013 tarihinde “Anonim Ve Limited Şirketlerin Sözleşmelerinin Türk Ticaret Kanununa Uyumlu Hale Getirilme Süresinin Uzatılmasına İlişkin Tebliğ”i yayımladı. Böylece Anonim Şirketlerin Esas Sözleşmeleri Ve Limited Şirketlerin Şirket Sözleşmelerinin Türk Ticaret Kanunu'na uyumlu hale getirmeleri için öngörülen süre 1 Temmuz 2014 tarihine kadar uzatıldı.

KATMA DEĞER VERGİSİNE SON ŞEKLİ ÇALIŞTAYDA VERİLDİ

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın (GİB) 17 Nisan 2013 tarihinde internet sitesi üzerinden görüş ve önerilere açtığı “İade Hakkı Doğuran İstisnalar ile Bu İşlemlerden Doğan Katma Değer Vergisinin İade Edilmesine Yönelik Katma Değer Vergisi Genel Tebliği Taslağı”nın son şekli alıyor.

Söz konusu tebliğ taslağına son şeklinin verilebilmesi amacıyla 21-23 Haziran 2013 tarihlerinde Gelir İdaresi Başkanlığı, Türkiye İhracatçılar Meclisi işbirliğinde bir çalıştay gerçekleştirildi. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in katılımlarıyla gerçekleşen çalıştaya TÜRMOB'u temsilen görevlendirilen TÜRMOB Genel Saymanı Burhan Gezgin, TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyesi Sinan Aydın ve TÜRMOB Disiplin Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Değirmenci katıldı.

YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN KULLANMA MECBURİYETİNİN BAŞLAMA TARİHİ 1 EKİM 2013 OLARAK DEĞİŞTİRİLDİ

Faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullananlar ile yol kenarı otopark hizmeti veren mükelleflere, yeni nesil ödeme kaydedici cihazlara geçiş için tanınan süre 1 Ekim 2013'e kadar uzatıldı.

TÜRMOB ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorunda olan KDV mükelleflerinden, faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullananlar ile yol kenarı otopark hizmeti veren mükelleflerin yeni nesil ödeme kaydedici cihazları kullanma zorunluluğu olan 1 Temmuz 2013 tarihinin ileri bir tarihe uzatılması için 21 Haziran 2013 tarihinde Maliye Bakanlığına talepte bulundu.

TÜRMOB'un Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'na gönderdiği yazı şöyledir:

"426 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun ve ilgili mevzuatına göre ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorunda olan mükelleflerden, faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullananlara ve yol kenarı otopark hizmeti veren mükelleflere, 1 Temmuz 2013 tarihinden itibaren EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihazları (ÖKC) kullanma mecburiyeti getirilmiştir.

Meslek mensuplarımızdan alınan bilgilerden, konu hakkında bazı tereddütlerin bulunduğu anlaşılmıştır. Aşağıda yer alan konulara ilişkin olarak yapılacak açıklamaların uygulamada ortaya çıkabilecek sorunların giderilmesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

1-Yeni nesil ödeme kaydedici cihazları (ÖKC) kullanma mecburiyetinin başlayacağı 1/7/2013 tarihinden önce yapılan, fatura veya ÖKC fişi düzenlenmesine rağmen tahsilatı yapılmayıp söz konusu tarihten sonra EFT-POS özelliği olan yeni nesil ÖKC ile tahsilatı yapılmak durumunda olan satışlarda, mükerrer belge düzenlenmesinin önlenmesi bakımından uygulamanın nasıl olacağı konusunda tereddütler bulunmaktadır. Söz konusu cihazların teknik olarak mükerrer belge düzenlenmiş olmasını engelleyici özelliklerinin

bulunup bulunmadığının açıklanması tereddütleri giderecektir (örneğin Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlar Teknik Kılavuzu'nun B/17-e maddesinde belirtilen, fatura numarasının elle girilmesi olanağının bu durum için geçerli bir çözüm olup olmadığı açıklanabilir). Keza satış bedelinin tamamı için satış belgesi (fatura/fiş) düzenlenmesine rağmen tahsilatın taksitli yapılması (örneğin mail order uygulaması) durumunda da mükerrer belge düzenlenmiş olmasını önleyici uygulamanın açıklanması yararlı olacaktır.

2-Akaryakıt pompalarına bağlanan ancak EFT-POS özelliği olmayan yeni nesil ÖKC kullanımında, müşterinin ödemeyi kredi kartı ile yapmayı talep etmesi durumunda kullanılacak olan EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihaz (ÖKC) belgeleri de mükerrer belge düzenlenmiş olma sonucunu doğurabilecektir. Bu konuda uygulamanın nasıl olması gerektiğinin açıklanmasında yarar bulunmaktadır.

3-Tek bir IP numarasına bağlı birden fazla seyyar POS cihazı kullanan mükellefler bakımından; EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihazları (ÖKC) kullanma mecburiyeti her bir IP numarası için bir ÖKC şeklinde mi yoksa her seyyar POS cihazı için bir ÖKC şeklinde mi uygulanacağını açıklığa kavuşturulması yararlı olacaktır.

4-Personel yemek hakkını elektronik ödeme sistemi ile organize eden mükelleflerin kullandıkları POS cihazlarının yerine de yeni nesil ödeme kaydedici cihazları (ÖKC) kullanma mecburiyeti bulunup bulunmadığının açıklanmasında da yarar bulunmaktadır."

TÜRMOB'UN TALEPLERİ MEYVELERİNİ VERDİ

TÜRMOB'un Maliye Bakanlığı ile yaptığı görüşmeler ve talepleri üzerine Maliye Bakanlığı "Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ"inde yaptığı değişikliklerle birlikte yeni nesil ödeme kaydedici cihazlara geçiş süresini uzattı. Böylece ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorunda olan KDV mükelleflerinden, faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullananlar ile yol kenarı otopark hizmeti veren mükelleflerin, 1 Temmuz'dan itibaren yeni nesil ödeme kaydedici cihazları kullanma zorunluluğu 1 Ekim 2013'e uzatılmış oldu.

TÜRMOB MUHASEBE TARİHİNE DAİMA ÖNEM VERMİŞTİR

III. Balkanlar ve Ortadoğu Ülkeleri Muhasebe ve Muhasebe Tarihi Konferansı ve III. Uluslararası Luca Pacioli Muhasebe Tarihi Konferansı 19-22 Haziran tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleşti.

TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı'nın TBMM Komisyon çalışmalarına katılması nedeniyle katılamadığı Konferansa TÜRMOB'u temsilen Genel Başkan Yardımcısı Ülkü Sönmez katıldı. Sönmez buradaki konuşmasına, konferansın 130'u yurt dışından olmak üzere 222 bildiri ile akademik olarak çok zengin ve doyurucu bir bilimsel platformu yakaladığını vurgulayarak başladı. Sönmez, geçmiş uygulamalardan yararlanmaksızın, deneyimleri dikkate almaksızın geleceği güzel bir şekilde tasarlanmanın mümkün olmadığını belirterek, "Bu nedenle muhasebe tarihi Türkiye'de muhasebe mesleğinin üst örgütü olarak TÜRMOB'un daima önem verdiği bir alan olmuştur. Kaliteli muhasebe ve denetim uygulamaları için geçmiş deneyimler çalışmalarımıza ışık tutmakta, geleceği dizayn etmekte bize ufuklar açmaktadır" dedi.

Global düzeyde ve buna bağlı olarak Türkiye'de son yıllarda muhasebe ve denetim alanında yoğun düzenlemelerle karşılaşıldığına işaret eden Sönmez, "Muhasebe mesleği önemli bir değişim, dönüşüm ve gelişim sürecinden geçmektedir. Mesleğimiz artık uluslararası bir yapıya bürünmüştür. Globalleşme sürecinde sınır ötesi faaliyetlerin yoğun bir şekilde gerçekleştirilmesi muhasebe mesleğine atfedilen önemi artırmıştır. Bu durum meslekte uzmanlaşmayı da ön plana çıkarmaktadır. Meslekte uzmanlaşma; uluslararası düzeyde yeni alanlar ve pazarları meslek mensuplarının önüne yeni fırsatlar ve mesleki açılım olanakları olarak çıkarmaktadır. Muhasebe; defter tutma fonksiyonundan finansal raporlama alanına yönelik hızlı bir yolculuk içinde bulunmaktadır. Bu süreçte; muhasebe mesleği de son yıllarda kabuk değiştirmekte, farklı uzmanlık alanlarına yönelmektedir" ifadelerini kullandı.

KURUMSALLAŞMANIN ÖNEMİ ARTTI

Global muhasebe mesleğinin bir parçası olabilmenin ön koşulunun kurumsallaşmaktan geçtiğini söyleyen Sönmez şöyle devam etti:

"Kurumsallaşmak, kurumsal değerlere sahip olmaktır. İlkeli ve etik davranış kurallarını benimsemektir. Hesap verebilir ve şeffaflıktan yana olabilmektir. Bu yaklaşım ve kurumsallaşma yönetim tarzına da yansımaları ve kurumsal yönetim anlayışı benimsenmelidir. Günümüzde meslek ulusal sınırları aşmıştır. Muhasebe hizmeti global düzeyde mesleki hizmetler alt grubu içinde yer almaktadır. Muhasebe mesleği; şirketler kesiminin öneminin artması, halka açılmaların hızlanması, piyasaların genişlemesi ile birlikte her geçen gün daha fazla uluslararası bir hal almaktadır. Bu çerçevede muhasebe mesleği ulusal sınırları aşmakta ve uluslararası bir meslek haline gelmektedir.

Mesleklerin uluslararası sınırları aşma sürecinde serbestlik politikası vardır. Bu prensip Avrupa Birliği uygulamalarında tek pasaport ilkesi olarak bilinmektedir. Tek pasaport ilkesine göre bir AB üyesi ülkesi mali müşaviri, diğer bir AB üyesi ülkede mali müşavirlik hizmetini hiçbir izne ve onaya tabi olmaksızın gerçekleştirebilir. Mesleğin global bir meslek olarak, yoğun bir kurumsallaşma sürecine girmesi yasal düzenlemeleri de artırmıştır. Meslek üzerinde yoğun düzenlemeler ve kamunun artan gözetimi ise uluslararası düzeyde yaşanan ve Enron skandalı sonrası kendisini güçlü bir şekilde hissettiren bir eğilimdir. Bu kapsamda ülkemizde de 660 sayılı KHK ile KGK kurulmuştur."

TOPLUMUN HER KESİMİNDE ŞEFFAFLIK ARANIYOR

Sönmez, günümüzde bağımsız denetimin sadece halka açık ve kamusal sorumluluğu olan şirketler için değil, kamu kesimi dahil tüm özel sektör işletmelerini, vakıfları, dernekleri, kooperatifleri yani üçüncü sektör olarak adlandırılan sivil toplum örgütlerini de kapsar şekilde genişletildiğini, toplumun her kesiminden eskisinden daha çok şeffaflık ve hesap verilebilirlik arandığını kaydetti. Sönmez, söz konusu gelişmelerin, bağımsız denetim kavramının önemini artırdığını ve meslek mensuplarının bu alana yönelmelerine neden olduğunu belirtti.

Denetim alanında kurumsallaşma olgusunun ön plana çıktığını vurgulayan Sönmez, "Denetim bir ekip işidir. Bu ekipte mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler birlikte çalışabilmelidirler. Bu

nedenle bağımsız denetim uygulamaları ile sınırlı olarak SMMM ve YMM unvanlı meslek mensuplarımızın birlikte şirketleşmelerine, ortaklık yapabilmelerine ve kurumsallaşmalarına olanak sağlamamız gerektiğine inanıyorum ve bu konuyu önemsiyorum” ifadelerini kullandı.

MUHASEBE MESLEĞİ DENETİM İLE SINIRLI DEĞİL

Sönmez, ancak muhasebe mesleğinin global düzeyde uzmanlık alanlarının bağımsız denetimle sınırlı olmadığını, bunun yanı sıra meslek mensuplarının uzmanlaşma olanakları olduğu alanları şöyle sıraladı:

“Değerleme ve Değerleme Uzmanlığı’, ‘Gayrimenkul Değerleme ve Gayrimenkul Değerleme Uzmanlığı’, ‘Patent Değerleme ve Patent Değerleme Uzmanlığı’, ‘Marka Değerleme ve Marka Değerleme Uzmanlığı’, ‘Şerefiye Değerleme ve Şerefiye Değerleme Uzmanlığı’, ‘Şirket Değerleme ve Şirket Değerleme Uzmanlığı’, ‘Derecelendirme ve Derecelendirme Uzmanlığı’, ‘Kredi Derecelendirme ve Kredi Derecelendirme Uzmanlığı’, ‘Kurumsal Yönetim Derecelendirme ve Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı’, ‘İç Denetim ve İç Denetim Uzmanlığı’, ‘Bağımsız Adli Muhasebe ve Bağımsız Adli Muhasebe Uzmanlığı’, ‘Stratejik Yönetim ve Stratejik Yönetim Uzmanlığı’, ‘Maliyet Muhasebesi ve Uzmanlığı’, ‘Yönetim Muhasebesi ve Uzmanlığı’, ‘Sorumluluk Muhasebesi ve Uzmanlığı’, ‘Sosyal Sorumluluk Muhasebesi ve Uzmanlığı’, ‘Çevre Muhasebesi ve Uzmanlığı’, ‘Karbon Muhasebesi ve Uzmanlığı’, ‘Entegre Raporlama ve Uzmanlığı’, ‘Muhasebe Standartları ve Uzmanlığı’, ‘Denetim Standartları ve Uzmanlığı’, ‘Finans Matematiği ve Uzmanlığı (Aktüer)’”

Sönmez konuşmasını şu ifadelerle tamamladı: “Ekonomik ve ticari hayatın gelişmesi, piyasaların genişlemesi ve finansal piyasaların baş döndürücü bir hızla küreselleşmesi; beraberinde her geçen gün muhasebe mesleğinde yeni uzmanlık alanları, açılımlar ve ufuklar kazandırmaktadır. Bu alanlara meslek mensuplarımızın uyum sağlamaları için eğitim başta olmak üzere her türlü kapasite artırıcı çalışmaları mesleğin üst örgütü TÜRMOB olarak eskiden olduğu gibi bundan böyle de büyük bir şevkle yürütmeye devam edeceğiz.”

İŞSİZLİK ORANI YÜZDE 10.1’E, İŞSİZ SAYISI 2.8 MİLYON KİŞİYE YÜKSELDİ

Türkiye genelinde işsiz sayısı 2013 yılı Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 186 bin kişi artarak 2 milyon 801 bin kişiye yükseldi. İşsizlik oranı ise 0.2 puanlık artış ile yüzde 10.1 seviyesinde gerçekleşti. Mart döneminde tarım dışı işsizlik oranı 0.2 puanlık artış ile yüzde 12.3, 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı ise 1.9 puanlık artış ile yüzde 19.3 oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu, Mart 2013 Dönemi (Şubat-Mart-Nisan) Hanehalkı İşgücü İstatistikleri’ni açıkladı. Türkiye genelinde işsiz sayısı 2013 yılı Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 186 bin kişi artarak 2 milyon 615 bin kişiden 2 milyon 801 bin kişiye yükseldi. İşsizlik oranı ise 0.2 puanlık artış ile yüzde 9.9’dan yüzde 10.1 seviyesine ulaştı.

İşsizlik oranı bir önceki (Şubat 2013) döneme göre ise 0.4 puan azalırken, işsiz sayısında 83 bin kişilik bir gerileme yaşandı. Şubat’ta işsizlik oranı yüzde 10.5, işsiz sayısı 2 milyon 884 bin kişi düzeyinde bulunuyordu.

Hatırlanacağı üzere işsizlik oranı 2012 yılı Haziran döneminde yüzde 8 düzeyine kadar gerilemiş, ardından yükselişe geçmişti.

Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre kentsel alanlarda işsizlik oranı 0.1 puan artışla yüzde 11.6’dan yüzde 11.7’ye yükseldi. Kırsal alanda işsizlik oranı ise yüzde 6.8 düzeyinde gerçekleşti. Geçen yılın aynı dönemine göre 0.4 puanlık artış yaşandı.

Tarım dışı işsizlik oranı Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 0.2 puanlık artış ile yüzde 12.1’den yüzde 12.3’e yükseldi. Tarım dışı işsizlik oranı kentsel alanda geçen yılın aynı dönemine göre değişmeyerek yüzde 11.9 olurken, kırsal alanda 0.9 puan artışla yüzde 14.1 oldu.

Türkiye genelinde yaklaşık her beş gençten birinin işsiz olduğu belirlendi. Mart döneminde 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı ise geçen yılın aynı dönemine göre 1.9 puanlık artış ile yüzde 19.3 oldu. Kentsel alanda genç işsizliği 2.2 puan artışla yüzde 21.7, kırsal alanda 1.8 puan artışla yüzde 14.6 oldu.

Mart 2013 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmadan çalışanların oranı, geçen

yılın aynı dönemine göre 0.7 puan azalarak yüzde 36.8 oldu. Bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre tarım sektöründe sosyal güvenlikten yoksun çalışanların oranı yüzde 81.8'den yüzde 83'e yükselirken, tarım dışı sektörlerde yüzde 23.9'dan yüzde 23.1'e geriledi. Sosyal güvenlik kapsamında olmayan ücretli ve yevmiyeli çalışanların oranı ise geçen yılın aynı dönemine göre 0.6 puan azalarak yüzde 19.9 oldu.

İstihdam edilenlerin sayısı 2013 yılı Mart döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 157 bin kişi artarak 24 milyon 974 bin kişiye yükseldi. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 95 bin kişi, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 1 milyon 62 bin kişi arttı.

İstihdam edilenlerin yüzde 22.9'u tarım, yüzde 19.8'i sanayi, yüzde 6.4'ü inşaat, yüzde 50.9'u ise hizmetler sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında inşaat sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0.5 puan, hizmetler sektörünün payı 0.2 puan artarken, tarım sektörünün payı 0.7 puan azaldı, sanayi sektörünün payı ise aynı kaldı.

İstihdam edilenlerin oranı, geçen yılın aynı dönemine göre 1.3 puanlık artış göstererek yüzde 43.8'den yüzde 45.1'e yükseldi. İstihdam oranı bir önceki döneme göre ise 0.7 puan artış gösterdi. Şubat döneminde istihdam oranı yüzde 44.4 düzeyinde gerçekleşmişti.

Türkiye genelinde işgücüne katılma oranı, 2013 yılı Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 1.6 puan artarak yüzde 50.2 oldu. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 1 puanlık artışla yüzde 70.8, kadınlarda ise 2.3 puanlık artışla yüzde 30.2 olarak gerçekleşti.

MEVSİM ETKİLERİNDEN ARINDIRILMIŞ İSTİHDAM VE İŞSİZ SAYISINDA ARTIŞ YAŞANDI

Mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam edilenlerin sayısında 2013 yılı Mart döneminde, bir önceki döneme göre 54 bin kişilik, işsiz sayısında ise 39 bin kişilik artış meydana geldi. Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücüne katılma oranı bir önceki döneme göre 0.1 puanlık artış ile yüzde 51.1, istihdam oranı herhangi bir değişim göstermeyerek yüzde 46.3 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı ise 0.2 puanlık artış ile yüzde 9.4 oldu. Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenlerde en fazla artış 62 bin kişi ile sanayi sektöründe gerçekleşti.

KISA VADELİ DIŞ BORÇ STOKU YÜZDE 122.2 MİLYAR DOLARA YÜKSELDİ

Kısa vadeli dış borç stoku, 2013 yılı Nisan sonu itibarıyla 2012 yılı sonuna göre yüzde 21.2 oranında artışla 122.2 milyar dolara yükseldi. Kısa vadeli dış borç stoku bir önceki aya göre ise yüzde 6.4 oranında artış gösterdi.

Merkez Bankası, Nisan 2013 Kısa Vadeli Dış Borç Gelişmeleri'ni açıkladı. Buna göre Nisan sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stoku, 2012 yıl sonuna göre yüzde 21.2 oranında artışla 122 milyar 247 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Kısa vadeli dış borç stoku bir önceki aya göre (Mart) yüzde 6.4 oranında artış gösterdi.

Nisan 2013 itibarıyla bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku 2012 yılı sonuna göre yüzde 23 oranında artarak 83.9 milyar dolar olurken, diğer sektörlerin kısa vadeli dış borç stoku yüzde 18.4 oranında artarak 37.4 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Bankaların yurtdışından kullandıkları kısa vadeli krediler, 2012 yıl sonuna göre yüzde 28.8 oranında artışla 37.6 milyar dolara, yurtdışı yerleşiklerin döviz tevdiat hesabı yüzde 6.4 oranında artışla 9.3 milyar dolara yükseldi.

Banka mevduatı, 2012 yıl sonuna göre yüzde 29.9 oranında artışla 24.2 milyar dolar oldu. Diğer yandan, yurtdışı yerleşiklerin TL cinsinden mevduatları 2012 yıl sonuna göre yüzde 9.7 oranında artarak 12.8 milyar dolara ulaştı.

Diğer sektörler altında yer alan ithalat borçları, 2012 yıl sonuna göre yüzde 24.5 oranında artışla 27.5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Borçlu bazında incelendiğinde, tamamı kamu bankalarından oluşan kamu sektörünün kısa vadeli borcu 2012 yıl sonuna göre yüzde 28.5 oranında artarak 14.2 milyar dolar olurken, özel sektörün kısa vadeli dış borcu yüzde 20.6 oranında artarak 107.1 milyar dolara ulaştı.

Alacaklı bazında incelendiğinde, parasal kuruluşlara olan kısa vadeli borçlar yıl sonuna göre yüzde 23.8 düzeyinde artarak 79.6 milyar dolar olurken, parasal olmayan kuruluşlara olan borçlar yüzde 16.7 artışla 42.6 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

KISA VADELİ DIŞ BORÇ STOKUNUN DÖVİZ KOMPOZİSYONU YÜZDE 51.6'SI DOLAR CİNSİNDEN

Nisan sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stokunun döviz kompozisyonu yüzde 51.6'sı dolar, yüzde 30.8'i euro, yüzde 15.7'si TL ve yüzde 1.9'u diğer döviz cinslerinden oluştu.

Nisan sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borç stoku, 163.1 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu stokun 31.2 milyar dolarlık kısmı, Türkiye'de yerleşik bankaların ve özel sektörün, yurtdışı şubeleri ile iştiraklere olan borçlarından oluştu. Borçlu bazında değerlendirildiğinde, toplam stok içinde kamu sektörünün yüzde 12, Merkez Bankası'nın yüzde 2.1, özel sektörün ise yüzde 85.9 oranında paya sahip olduğu gözlemlendi.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ MAYIS'TA 4.6 MİLYAR TL, OCAK- MAYIS DÖNEMİNDE 4.3 MİLYAR TL FAZLA VERDİ

Merkezi yönetim bütçesi Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0.5 oranında gerilemeyle 4 milyar 564 milyon TL fazla verdi. 2012 yılı Ocak-Mayıs döneminde 432 milyon TL açık veren merkezi yönetim bütçesinde, 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde 4 milyar 262 milyon TL fazla gerçekleşti. Bütçe Mayıs ayında 8 milyar 107 milyon TL, yılın ilk 5 ayında ise 26 milyar 29 milyon TL faiz dışı fazla verdi.

Maliye Bakanlığı Mayıs 2013 Bütçe Gerçekleşmeleri Raporu'nu açıkladı. Buna göre merkezi yönetim bütçesi Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0.5 oranında gerilemeyle 4 milyar 564 milyon TL fazla verdi. 2012 yılı Mayıs ayında 6 milyar 997 milyon TL faiz dışı fazla vermiş iken bu yıl Mayıs ayında yüzde 15.9 oranında artışla 8 milyar TL 107 milyon TL faiz dışı fazla gerçekleşti.

2012 yılı Mayıs ayında bütçe giderleri 26 milyar 239 milyon TL olarak gerçekleşmiş iken 2013 yılının aynı ayında yüzde 15.6 oranında artarak 30 milyar 337 milyon TL oldu. 2012 yılı Mayıs ayında faiz hariç bütçe giderleri 23 milyar 829 milyon TL olarak gerçekleşmiş iken 2013 yılı Mayıs ayında yüzde 12,4 oranında artarak 26 milyar 794 milyon TL oldu.

Diğer taraftan 2013 yılı Mayıs ayında faiz giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 47 oranında artarak 3 milyar 543 milyon TL olarak gerçekleşti. Mayıs ayında personel giderleri, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 14.2 oranında artarak 7 milyar 882 milyon TL oldu. 2013 yılı Mayıs ayında, personel giderleri için bütçede öngörülen 97 milyar 224 milyon TL ödeneğin yüzde 8.1'i kullanıldı.

2013 yılı Mayıs ayında sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 15 oranında artarak 1 milyar 279 milyon TL olmuş ve bütçede öngörülen 16 milyar 791 milyon TL ödeneğin yüzde 7.6'sı bu ayda kullanıldı. 2013 yılı Mayıs ayında mal ve hizmet alım giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 17 oranında artarak 2 milyar 695 milyon TL olarak gerçekleşmiş ve bütçede öngörülen 33 milyar 444 milyon TL ödeneğin yüzde 8.1'i bu ayda kullanıldı.

2013 yılı Mayıs ayında cari transferler geçen yılın aynı ayına göre yüzde 6.3 oranında artarak 10 milyar 896 milyon TL olarak gerçekleşti ve bütçede öngörülen 151 milyar 287 milyon TL ödeneğin yüzde 7.2'si bu ayda kullanıldı.

2013 yılı Mayıs ayında sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri için 5 milyar 49 milyon TL transfer yapıldı. Sosyal güvenlik primi işveren hissesinin 5 puanlık kısmının Hazine tarafından ödenmesi amacıyla yapılan transfer tutarı ise 532 milyon TL oldu. 2013 yılı Mayıs ayında cari transferler içinde yer alan tarımsal destekleme ödemeleri 1 milyar 3 milyon TL, mahalli idare payları ise 2 milyar 458 milyon TL olarak gerçekleşti.

2013 yılı Mayıs ayında, 2 milyar 548 milyon TL sermaye gideri, 818 milyon TL sermaye transferi yapıldı. Borç verme giderleri ise 677 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz giderleri 2013 yılı Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 47 oranında artarak 3 milyar 543 milyon TL oldu. Faiz giderlerindeki bu artış, borç stokunun vade yapısına bağlı olarak ortaya çıkan dönemsel bir gerçekleşmeyi ifade etmekte olup, faiz giderleri program hedefleri ile uyumlu bir seyir izledi.

BÜTÇE GELİRLERİ YÜZDE 13.2, VERGİ GELİRLERİ TAHBİLATI YÜZDE 14 ARTTI

2012 yılı Mayıs ayında bütçe gelirleri 30 milyar 826 milyon TL iken 2013 yılının aynı ayında yüzde 13.2 oranında artarak 34 milyar 901 milyon TL olarak gerçekleşti. 2013 yılı Mayıs ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 14 oranında artarak 30 milyar 178 milyon TL oldu.

2013 yılı Mayıs ayında genel bütçe vergi dışı diğer gelirleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2.6 oranında artarak 3 milyar 592 milyon TL olarak gerçekleşti. 2013 yılı Mayıs ayında özel bütçeli idarelerin öz gelirleri 971 milyon TL, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri ise 160 milyon TL oldu.

Vergi türleri itibarıyla 2013 yılı Mayıs ayı gelişmelerine bakıldığında geçen yılın aynı ayına göre; harçlar yüzde 44.5, damga vergisi yüzde 32.4, dahilde alınan katma değer vergisi yüzde 24.9, özel tüketim vergisi yüzde 23.8, banka ve sigorta muameleleri vergisi yüzde 22.6, ithalde alınan katma değer vergisi yüzde 18.7, gelir vergisi yüzde 17 ve diğer vergiler tahsilatı ise yüzde 8,1 oranında artmıştır. Kurumlar vergisi tahsilatı ise yüzde 9,6 oranında azaldı.

2012 yılı Ocak-Mayıs döneminde bütçe 432 milyon TL açık vermiş iken 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde 4.3 milyar TL fazla verdi. 2012 yılı Ocak-Mayıs döneminde 23.9 milyar TL faiz dışı fazla verilmiş iken bu yılın aynı döneminde 26 milyar 29 milyon TL faiz dışı fazla verildi.

Bütçe giderleri yılın ilk 5 ayında yüzde 12.7 oranında artarak 155 milyar 267 milyon TL oldu. Faiz hariç bütçe giderleri yüzde 17.7 oranında artarak 133 milyar 501 milyon TL düzeyinde belirlendi.

5 AYLIK PERSONEL GİDERİ 41 MİLYAR 55 MİLYON TL

Personel giderleri, 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15.7 oranında artarak 41 milyar 55 milyon TL oldu. 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 13.9 oranında artarak 6 milyar 791 milyon TL düzeyinde gerçekleşti. Netice itibarıyla personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi için yapılan toplam harcamalar, 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 6 milyar 389 milyon TL arttı.

2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde mal ve hizmet alım giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 9 oranında artarak 10 milyar 849 milyon TL olarak gerçekleşti. 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde cari transferler geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15.7 oranında artarak 60 milyar 549 milyon TL olarak gerçekleşti.

2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri için geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 13.3 oranında artışla 30 milyar

679 milyon TL transfer yapıldı. Aynı dönemde sosyal güvenlik primi işveren hissesinin 5 puanlık kısmının Hazine tarafından ödenmesi amacıyla yapılan transfer tutarı ise 2 milyar 909 milyon TL oldu.

2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde cari transferler içinde yer alan tarımsal destekleme ödemeleri 4 milyar 686 milyon TL olarak gerçekleşti. Mahalli idare payları ise 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 19.4 oranında artarak 12 milyar 681 milyon TL olarak gerçekleşti.

BORÇ VERME GİDERLERİ 4.1 MİLYAR TL, FAİZ GİDERLERİ 21.8 MİLYAR TL

2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde 8 milyar 833 milyon TL sermaye gideri, 1 milyar 350 milyon TL sermaye transferi yapıldı. Borç verme giderleri 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde 4 milyar 75 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz giderleri 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 107 oranında azalarak 21 milyar 767 milyon TL oldu.

2012 yılı Ocak-Mayıs döneminde bütçe gelirleri 137 milyar 375 milyon TL iken 2013 yılının aynı döneminde yüzde 16.1 oranında artarak 159 milyar 530 milyon TL olarak gerçekleşti. 2013 yılı Ocak-Mayıs dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 18,7 oranında artarak 131 milyar 651 milyon TL oldu. 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde genel bütçe vergi dışı diğer gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4.5 oranında artarak 22 milyar 308 milyon TL olarak gerçekleşti.

2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde özel bütçeli idarelerin öz gelirleri 3 milyar 916 milyon TL, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri ise 1 milyar 655 milyon TL oldu.

VERGİ GELİRLERİ TAHSİLATI

Vergi türleri itibarıyla 2013 yılı Ocak-Mayıs dönemi gelişmelerine bakıldığında geçen yılın aynı dönemine göre; harçlar yüzde 42.3, damga vergisi yüzde 30.2, ithalde alınan katma değer vergisi yüzde 29.1, özel tüketim vergisi yüzde 27, dahilde alınan katma değer vergisi yüzde 19, banka ve sigorta muameleleri vergisi yüzde 14.2, gelir vergisi yüzde 11.6 ve diğer vergiler tahsilatı yüzde 6.5 oranında arttı. Kurumlar vergisi tahsilatı ise binde 7 oranında azaldı. Diğer taraftan 31 Mayıs 2013 tarihi itibarıyla 6111 sayılı Kanun kapsamında tahsil edilen genel bütçe vergi gelirleri, teşebbüs mülkiyet gelirleri ile faiz, pay ve ceza gelirleri toplam tutarı 22 milyar 953 milyon TL oldu.